

Déli Hirlap

Előfizetési árak Temesváron és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 LeI, negyedévre 240 LeI, félévre 450 LeI, egész évre 900 LeI. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 LeI, negyedévre 180 LeI, félévre 350 LeI, egész évre 700 LeI.

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

1929 / SZERDA / FEBRUÁR 6 ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI TIMISOARA, V. EVF. / 28. SZÁM

Erdély lelke és Ady Endre lelke

Temesvár, február 5.

Most volt tíz éve, hogy Ady Endre meghalt. És most volt negyven esztendeje, hogy Márkus Miksa, a budapesti magyar ellenzéki újságíró lett. Két évforduló és a kettő közül csak az egyiket vették észre. Csak az élő Márkus Miksának jutott ki az ünnepeltésből, a halott, de halottaiban is élő Ady Endrével senki sem törődött. Márkus Miksa negyven esztendőn át dolgozott, tehát megérdemelte az elismerést és kitüntetést, ezt senki sem vitatta el tőle. De a szerény sirban nyugvó porladó költő, aki korának egyik legnagyobb zsenije volt, semmit sem érdemelt? Vajon ki vette észre, hogy a legnagyobb magyar költő tíz esztendeje fekszik egyszerű sírdombja alatt? Néhány barátan kívül senki nem vette tudomásul, hogy Ady Endre tíz éve halott, mert a halott költőnek még az elismerést és hivatalos babékoszort. Még azok sem látogatták meg sírját, akik az ő emléin nőttek nagyra. Ezek az urak bizonyára nagyon el vannak foglalva a Baumgarten-dij ügyével, melyet maguk között igyekeztek szétosztani. Igaza volt a költőnek, mikor megjósolta:

Én elmegyek és semmi, semmi,
Legföljebb két asszony fogja észrevenni...

Igen, úgy volt. Csak két asszony maradt meg szegény halhatatlan Ady Endrének: egyik az édesanyja, a másik — egy másik asszony, aki mimózaesokrot vitt sírjára halálának tizedik évfordulója alkalmából. És megmaradt neki Erdély lelke, mely ma is, most is, mindig gondol rá és hódolattal, kegyelettel áldoz emlékének. Magyarországon sem hivatalosan, sem félhivatalosan nem vették észre, mi erdélyi és bánági kisebbségi sorsu magyarok

jobban megbecsüljük az értékeket. Talán mert sok volt szomorúságunk az utóbbi években. A fájdalom fogékonyabbá teszi a lelkeket. Ady Endre tiszteletadó sírjára gyengéd asszonyok mimózaesokrot helyeztek, mi szobrot akarunk emelni a nagy költőnek. Megindult a mozgalom és szegény meg gazdag, kicsiny és nagy, egyforma lelkesedéssel áll ennek az eszmének a szolgálatába.

Levelet hozott a mai posta. Taitsch József a mehalai magyar párti tagozat tagja írta. Több szív, lélek és megértés szól ebből a levélből Ady szelleme iránt, mint az egész Nyugat társaságából, melynek nem jutott eszébe komorut tenni az elhagyott sirra. Örömmel olvastam — írja Taitsch József — a Déli Hirlapnak az Ady szoborról szóló cikkeit. Engedje meg a tisztelt szerkesztőség, hogy néhány szóval mint egyszerű kertészember, én is hozzászólhassak. Ami a szoborakciót illeti, részéről annak örülnék, ha az minél előbb keresztülvihető volna. Véleményem az, hogy a Magyar Párt központja felhívást bocsátana ki az altaozatok részére, amelyben propagálná ezt az eszmét. Nagyon fontos lenne ez, mert kétmillió magyar lélek van Romániában. Ha mindenkire csak tíz leit számítunk, akkor könnyen össze lehetne hozni huszmillió leit. Ennyit mindenki könnyen megvonhat magától. Laikus eszemmel itélve ebből az összegből olyan szobrot állíthatnánk Ady Endrének, mely méltó volna hozzá.

Ennyi volna az én hozzászólásom, — fejezi be levelét Taitsch József, a mehalai tagozat tagja — aki „buzdításul mellékel egy verset is, ha megfelelő lenne a nyomdafestéknek.“ Közöljük a verset és szolgáljon buzdításul minden magyarnak, aki tisztában van Ady

Endre jelentőségével és irodalmi nagyságával. Háttha lesz foganatja és megindul az a gyűjtés, melyről Taitsch József úgy véli, hogy kötelesség teljesítés Ady Endre szellemével szemben. Ez a vers:

Ünnepre készülünk, nagy magyar ünnepre,
Röppenjen a lelkünk mostan Érmindszentre
Hol Ady Endrének ringott a bölcsője,
Ki e nemes fajnak volt nagy hirdetője.

Akit nem ismertünk, akit elvetettünk,
Menjünk testvéreim s verjük bűnös mellünk.
S legyen bűnbánó ma könnyeink hullása,
Mintha a lelkünknek volna ez sirása.

Hajtsuk meg zászlónkat s zengjünk dicsőséget
Annak, kinek szíve egykor értünk égett.

Mert próféta volt ő, jövődnak látója
Sorsunk és nemzetünk lantos szószólója.

Ki vért és aranyat adott egykor nekünk,
Égjen illatozva érte ma tömjénünk.
S alkossunk meg szobrát, képe hasonmását,
Véssük hideg kőbe bágyadt mosolygását.

Ezt tudjuk csak adni, de ha ezt sem adjuk,
Akkor saját szívünk sugallatát csaljuk.

Mert ki nekünk szánta szíve verejtékét,
Kell, hogy legyen kő, mely hirdesse emlékét.

Fel tehát testvéreim, fel a nagy ünnepre,

Zarándok képében menjünk Érmindszentre.

Tartsuk meg ünnepét a halhatatlannak,
Ady Endrének, a legnagyobb magyarnak.

Nekünk nincs mit hozzátennünk, csak annyit, hogy megindítjuk a gyűjtést Ady Endre szobrának javára. A gyűjtést a Déli Hirlap kezdi meg ötszáz leiel.

AZ OPTANSÜGY KEDVEZŐ TÁRGYALÁSÁVAL. Bukarestből jelentik: A külügyminisztériumhoz érkezett santonoi jelentések szerint az optánspernyő folyó tárgyalások kedvező elintézt ígérnek. A tanácskozások a főbb kérdésekben teljes megegyezésre vezettek és a bizottságok most a kártalanítási összeg számszerű megállapításánál tartanak. A tárgyalások folyamán eddig nem merültek fel olyan körülmények, amelyek az optánsügy kedvező befejezését befolyásolnák.

HOROGKERESZTESEK FELVONULÁSA. Essenből jelentik: A városban a horogkeresztesek felvonulást tartottak. Az egyik utcában a villamoskocsi a sikos síneken a megállóhelynél nem tudott megállni és vagy méterrel tovább siklott és beleütött a horogkeresztesekbe, akik közül többen tönkrement a ruhája. Ezen dolgon a horogkeresztesek annyira eldühödtek, hogy bezúrták a villamoskocsi ablakait és a vezetőt megvertek. A zavarban valaki a horogkeresztesek vezérének a vállába szúrt. A rendet végre is a rendőrségnek kellett helyreállítani.

FRANCIA GYANUSITAS. Berlinből jelentik: Poincaré francia miniszterelnök minapi beszédében kijelentette, hogy Németország a külföldön nagy propagandát űz. Poincaré kijelentése a sajtóban élénk visszhangot keltett és minden lap tiltakozik Poincaré állítása ellen. Stresemann kijelentette, hogy Németország kilencvennégy millió márkát fordít külföldi émet emberbaráti és kulturális egyeztetések támogatására, azonban páncermán propagandára semmit nem ad.

TARTÓZTATJÁK A LAZADÓKAT. Párisból jelentik: A valenciai lázadás miatt tömegesen tartóztatják a politikusokat és a magasrangú hivatalnokokat. A nyomozást a madridi hatóság fogja lefolytatni.

ELSÜLYEDT OROSZ HAJÓ. Konstantinápolyból jelentik: A városban elterjedt hírek szerint a Krasznij orosz hajó, amely a száműzött Trockij volt népbiztos és családját szállította Konstantinápolyba, a viharos tengeren elsüllyedt. Konstantinápolyban segélykérő jeleket adtak le, amelyekről azt hiszik, hogy azokat a Krasznij adta le. A Rumei hegyfok közelében a vihar hajóroncsokat vetett ki, amely esetleg a Krasznij hajóé lehetnek.

BUCUREȘTI GRAND HOTEL

A legteljesebb kényelemmel berendezve. Szobák fürdőszobával és telefontal. Légfűtés. Lift. Fogadó-, olvasó- és fodrászterem.
B a r. B u f f e t.

Olcsó szobák.

Függönyzsínórral felakasztotta magát a szállodai szoba ablakfájára egy erdélyi kereskedő

Temesvár, február 5.

Brüder Kálmán negyvenhat esztendő s szilágysomlyói kereskedő is megérezte a mostani nehéz gazdasági viszonyokat és kényszerregezséget kért maga ellen. Kolozsvárott, Nagyváradon, Aradon és Temesvárott voltak hitelezői, akiket személyesen keresett fel és egyezkedett velük. Temesvárra esütörtökön érkezett és a Ferdinánd szállóban vett lakást. Pénteken felkeresett több teksztilecget, amelyeknek tartozott és tárgyalt velük a kiegyezésről. Tárgyalásai eredményesek is voltak, sőt újabb megrendeléseket is tett már.

Ugy volt, hogy szombaton este elutazik Temesvárról, de aztán meg gondolta a dolgot és vasárnap reggelre halasztotta el utazását.

Vasárnap reggel hat órakor a szállodai szolga a maghagyáshoz híven bekopogtatott az 52. számú szobába, amelyben Brüder lakott, de nem kapott választ. Erről jelentést tett a portásnak, akivel együtt ment aztán fölkelteni a vendéget. Minthogy öt percen át való dörömbölésüknek nem volt eredménye, fölfeszítették az ajtót. Akkor egyszerre tisztában voltak vele, hogy Brüder Kálmán dörömbölésüket nem hallhatta meg, mert már halott volt.

A szerencsétlen ember az ablakfára akasztotta fel magát a függönyzsínórral.

A hatóság részéről a helyszínen megjelent Nicola u ügyész, Cse m i e z k y rendőrkomiszárus és T o d a n József dr. tiszti orvos. T o d a n dr. megállapította, hogy az akasztás éjfél tájban történhetett. Ezt megerősítette a szomszédos szobában lakó J o n a s e u vizsgálóbíró kijelentése is, amely szerint éjfél tájban hörgést hallott Brüder szobájában, de azt gondolta, hogy az ott lakó szállodai vendég bizonyára messziről érkezhettek és olyan fáradt, hogy álmában nyöszörög. Valószínű, hogy a vizsgálóbíró Brüder Kálmán halálhörgéseit hallotta.

Az asztalon találtak két levelet, az egyiket az öngyilkos a feleségének hagyta, a másikat pedig három gyermeke közül a legidősebbiknek, Vilmos nevű fiának.

Feleségéhez intézett levelében megírja, hogy a kiegyezés úgy Temesvárott, mint a többi városokban a hitelezőkkel sikerült ugyan, azonban olyan kevés a reménye, hogy a mostani mostoha gazdasági viszonyok mellett boldogulni tudjon és azért inkább megválnak az élettől. Hulláját a zsidó temető halottsházába szállították és haláláról telefonon értesítették Szilágysomlyón levő családját. Özvegye és egyik férfitörökona még az éjszaka folyamán ér-

keztek meg autón Temesvárra és megtették az intézkedéseket arra nézve, hogy a holttestet hazaszállíthassák Szilágysomlyóra, ahol eltemetik.

A család érthetetlenül áll az öngyilkossággal szemben és azt hiszik, hogy tettét pillanatnyi elme-zavarban követte el.

A család szerint Brüder körülbelül százezer lej értékű ékszert is hozott magával Temesvárra azzal a céllal, hogy azt biztosítékul adja hitelezőinek. Azonban nem tudják, hogy átadta-e, vagy sem. Holmija között az ékszereket nem találták. Hogy ezek hova lettek, az a rendőrség feladata lesz kideríteni.

Revolver a bálteremben

A tartásdíj miatt egy férj kétszer reálított válófélben levő feleségére

Temesvár, február 5.

Szombaton este Ujmosnicán bál volt, amelyen a falu magyarsága a legjobb hangulatban mulatott együtt. A bálon ott volt S ü t ő Lajosné, született M é h e s Julia is, aki férjétől különváltan él. Éjfél tájban megjelent a mulatságon a huszonhat esztendő s Sütő Lajos is, odament a feleségéhez, néhány izgatott szót váltott vele,

majd hirtelen revolvért rántott elő és mielőtt bárki is megakadályozhatta volna, kétszer rálőtt a feleségére.

A lövések szerencsére nem találtak és az asszonyt csak a jobb kezén sebesítették meg könnyebben. Ezt azonban Sütő Lajos nem tudta, mert a lövések leadása után a támadt zürzavarban, asszonyok sikongatásában és férfiak zsivajgásában sikerült neki megszöknie. A bálzók látva, hogy nagyobb baj nem történt, hamarosan bekötözték az asszony vérző kezét és aztán to-

vább táncoltak. Az esetről értesítették a csendőrséget is, amely még az éjszaka folyamán kereste Sütő Lajost, de sehol nem találta a faluban.

Sütő Lajos még akkor éjszaka gyakorlat bejött Temesvárra és a délelőtti folyamán elment az ügyészségre, ahol N e d i e s László irodaigazgatót találta.

Letette az asztalra a revolvért, amelyből kétszer a feleségére lőtt és aztán elmondta az előzményeket is.

Másfél év előtt vette feleségül Méhes Juliát és egy esztendő múlva gyermekük is született. Azonban nem értették meg egymást, civakodások voltak gyakran köztük, azért elhatározták, hogy elválnak. Be is adták a válópert, amely még nem ért véget. Közben az asszony tartásdíjat követelt Sütő Lajostól, amit a bíróság meg is ítelt. Sütő Lajos azonban egyszerű napszámosember, aki most télen keveset keres.

DARMO!
CSOKOLADÉ ÉS HÁSHATÓ
ENYHE-GYORS-BIZTOS

A megítélt tartásdíj pedig olyan nagy volt, hogy neki magának alig maradt valami a megélhetésre. Ez annyira keserítette, hogy elhatározta feleségének meggyilkolását. Nedics László igazgató az esetről értesítette az illetékes ujmosnicai csendőrséget, amely Sütő Lajost őrizetbe vette, a helyszínen lefolytatja a nyomozást és azután Sütőt beszállítja az ügyészségre.

Lépfenés

hust evett és meghalt

Budapest, február 5.

Tragikus körülmények között hunyt el a temesvári származású Kliegel Róbert filmrendező fiatal felesége. Kliegel vidéki uton volt és amikor két nap előtt hazaérkezett, arról értesült, hogy felesége időközben megbetegedett és a Rókus kórházba szállították. Amikor a Rókusba ért, közölték vele a szomorú hírt, hogy felesége, akit eszméletlen állapotban szállítottak oda, néhány órával előbb meghalt. A boncolás megállapította, hogy Kliegelné lépfenés hust evett és az ennek következtében fellépett mérgezés huszonnégy óra alatt végzett vele. A széleskörű nyomozás most azt igyekszik megállapítani, hogy a szerencsétlen asszony honnan jutott a lépfenés hushoz. A tragikus végű asszony temesvári rokonsága iránt a legszélsebb körökben őszinte részvét nyilvánul meg.

Erdélyi írók magyarországi körúton. Budapestről jelentik: Több erdélyi író, köztük B e n e d e k Elek, S z e n t i m r e i Jenő, T a m á s i Áron, B a r t a l i s János, K a c s ó h Sándor és N y i r ő József, magyarországi előadó körútra indul. Első előadó estjüket Budapesten fogják tartani a zeneakadémia termében. Ezenkívül előadásokat fognak még tartani Szegeden, Debrecenben, Cegléden és Esztergomban.

Jubileumi vásár

WHITEHOUSE központi
népáruházban

Az idény legnagyobb

üzleti eseménye!

közismert Whitehouse (Déli-déki-palota) 25 évvel ezelőtt épült, mely negyedszázados évfordulót a Whitehouse központi divatnépáruház egy népszerű jubileumi vásár rendezésével ünnepli meg. :: Ezen vásáron óriási választékban a legszebb s legjobb áruk kerülnek eladásra.

A miniszterium nem hagyta jóvá a városi tisztviselők részére a költségvetésbe felvett pótlékokat

Temesvár, február 5.

Disela Pál városi pénzügyi tanácsnok tiz napi bukaresti tartózkodás után hazaérkezett. Disela tanácsnok a költségvetés jóváhagyása végett időt a fővárosban, ahol a belügyminiszteriumban naponta reggeltől késő délig együtt dolgozott Radulescu vezérfelügyelővel, aki a költségvetés minden tételét megvizsgálta, valamint megmagyaráztatta és megindokoltatta magának. Eddig csak Brassó és Temesvár városok költségvetései vannak jóváhagyva, a többire csak utután kerül a sor.

Temesvár költségvetése ezen az utolsó retorján általában véve sikerrel ment keresztül és csak kisebb módosítások történtek rajta, ami a körülbelül félmilliárdnyi költségvetésnél nem sokat számít. Mindegyikre az az egy szomorúan fogja tekinteni a városi tisztviselőket, hogy a tisztviselők részére a költségvetésbe felvett pótlékokat — ami egyenként havi négyszáz és kilencszáz között változik a fizetési kategória szerint, — a miniszterium nem hagyta jóvá. Ez különösen azért is fájdalmas, mert a temesvári városi tisztviselők már évek óta nem részesültek előléptetésben. Valószínű, hogy a városi hivatalnokokat ezt a miniszteri intézkedést megfélembrezték a közgazdasági bírósághoz.

Van még két másik változás is. Ezek közül az egyik a város jövedelmét három millió leiel csökkenti, a másik pedig a város kiadásait három millió leiel szaporítja. A városnak a múlt esztendőben a szesz italok fogyasztási adójából hat millió és hét-tíz ezer leinyi jutaléka volt. Ezen a téren az idei költségvetésben a bevételek közé hasonló összeget állítottak be.

A miniszterium azonban ezt a tételt kerek három millió leiel redukálta. Ezzel szemben az állam kötelezte a várost, hogy Temesvárott levő összes állami kórházak fűtésének terheit magára vállalja.

Ez végeredményben egy éven át körülbelül három millió leiel tesz ki. Azt félmillió leiel, amelyet a város munkanélküliek segélyezésére a költségvetésbe felvett, a miniszterium jóváhagyta, azonban a segélyek kiosztását bizonyos feltételekhez kötötte. Ezeket a feltételeket a város állandó vázlatmánya ma esti ülésén fogja megvitatni.

A városnál — eltekintve a tisztviselők pótlékainak törlesztését — a költségvetés jóváhagyása meglehetősen várt ki.

Nagy fontossággal bír a költségvetés abból a szempontból, hogy az előirányzott munkákat most

már haladéktalanul meg lehet kezdeni.

Megkezdődnek a különböző közmunkák és városi építkezések is, amelyek hozzá fognak járulni a munkanélküliség enyhüléséhez.

Halálbüntetést kért az ügyész a gyilkos nevelő ellen

Trenesén, február 4.

Emlékeztet az a gyilkosság, amely egy esztendő előtt Zsolnán történt és amelynek áldozata Diener Árpád töketerebesi malomtulajdonos volt. A gyilkosságot Schusdek Frida követte el, aki Kassaa nevelője volt. Ott ismerkedett meg Diener Árpáddal, aki gyakran járt be Kassara. Szerelme fejlődött ki köztük, amelyből hamarosan viszony lett. Diener Árpád feleségül akarta venni kedvesét, amit azonban a család ellenezett. Schusdek Frida erre bosszúra határozta el magát és amikor Diener üzleti ügyben Zsolnára ment elkísérte, ahol aztán több revolvertűvéssel állmában megölte és megszökött.

Hónapokon keresztül hiába kutattak a gyilkos nevelő után, aki hamis okmányokat szerzett és Karls-

bad mellett egy kis községben nevelő volt. Azonban a lelkiismereti furdalás erőt vett rajta és levelet intézett Diener bátyjához, akinek bevallotta a gyilkosságot és megírta pontos címét is. Diener ügyvéd a levelet átadta a kassai rendőrségnek, amelynek egy detektívje Schusdek Frida tartózkodási helyére utazott és július 13-án a gyilkos nevelőt letartóztatta.

A treneseni törvényszék tegnap kezdte meg Schusdek Frida pörének tárgyalását. A tárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A hallgatóság megtöltötte az egész termet. Negyven külföldi újságíró is megjelent. Schusdek Frida bevallotta a gyilkosságot, amelyet elkeseredésében követett el. Az államügyész orgyilkosság miatt emelt vádat és halálbüntetést kért.

Gyilkos fagyhullám vonul végig az egész kontinensen és több embert megölt a hideg

Temesvár, február 5.

Egész Európán újabb hideghullám száguldott végig. Mindenfelől fagyról érkeznek hírek. Temesvárott vasárnap reggel volt a mostani tél leghidegebb napja. A Bega szombatn még kéken csillogtatta lassan folydogáló vizét, vasárnap reggelre azonban befagyott és vastag, zuzmarás jégkéreg borult egyik parttól a másikig, konkurrenciát csinálva a hidaknak. A hőmérő nullán alól huszonnégy fokot mutatott. Egész délelőtt emberek alig jártak kint az utcán. Akik kimerészkedtek, siettek ismét hamarosan fődél alá jutni.

A hideg csak nehezen enyhült és délben tizenkét órakor még mindig tizenhat fokot mutatott a hőmérő a fagyponnal.

Este nyolckor tizenegy fok hideg volt. Hétfő reggelre azonban ismét hidegebb lett, mert a hőmérő tizenhét fokra szállott alá. Hétfőn napközben újabb enyhülés következett be és este félhétkor nyolc mínusz fokot mutatott a hőmérő. Ma reggelre aztán a hideg ismét erősödött, napközben azonban újabb enyhülés várható. A nagyobb metropolisok meteorológiai intézeteinek jelentései szerint a hideg most adja ki utolsó mérgét és a tél további része normális lefolyású lesz újabb hideghullám nélkül.

Bukarestben és az ókirályságban a bánáginál sokkal nagyobb hideg ural-

kodott. Brailában vasárnap harminceöt fok hideg volt, Bukarestben pedig harminc. Brassóban és Erdély más városaiban a hideg huszonnégy-huszonkilenc fok között ingadozott. Bécsben vasárnap harminc, a Semmeringen harminceöt fok hideg volt. Magyarország az átlagos hideg — mely a Dunán volt a legnagyobb — huszonöt fok. Párisban volt az európai nagyvárosok között a legesekelebb hideg, mindössze hét fok, a vidéken pedig kilenc.

Azonban így is sok ember meghalt. Többen a járókelők közül a hidegtől szívbénulást kaptak és így haltak meg.

Konstantinápolyban négy lányi magas hó van. A szárazföldi és tengeri forgalom egyaránt megbénult. A táviróforgalom bizonytalanná vált. Attól tartanak, hogy Konstantinápoly hamarosan teljesen el lesz szigetelve. A város külső részein farkascordák bukkantak föl. Nagy hidegek híre érkezik Délamerikából is. Mint Buenos Airesből jelentik, az Andesekben a nagy hideg miatt tizenegy ember megfagyott.

Római távirat szerint Olaszország északi és középső részeiben nagy hóviharak dülnek. Nagy hidegek vannak déli Olaszországban is és a Vezuvot hó borítja. Sebeniconál az Adria széles sávjában befagyott, amire száz év óta nem volt példa. Az Adria helyenkint más partrészekén is befagyott.

A MATILD-víz

keverve a legkellemesebb ital

egyetlen banketnél sem hiányozhat, mert ez a vezető márka és borral

Merénylő és áldozatának drámai találkozása

Páris, február 4.

Emlékeztet az a merénylet, amelyet Fachot államügyész ellen egy Benoit nevű elzászi ember elkövetett. Fachot súlyos sérüléseiből felgyógyult és tegnap szembesítették vele Benoit Györgyöt. A szembesítés drámai lefolyású volt. Fachot oda fordult a merénylőhöz és ezeket mondotta neki:

— Fiatalember, nagyon helytelenül cselekedett, hogy a fejét hagyta teledeszélni másoktól. A colmari pörben én csak a kötelességemet teljesíttem.

Benoit megindultan válaszolt:

— Nagyon sajnálom a tetteimet és végtelenül boldog vagyok, hogy az államügyész ur felgyógyult. Abban a hitben lőttem, hogy az elzásziak ellen elkövetett igazságtalanságokért ön a felelős. Most már belátom, hogy igazságtalan voltam, mert felelőtleneknek félrevezettek.

Benoit utután arra kérte a vizsgálóbíró, engedje meg neki, hogy a börtönben olvashassa a hivatalos lapot, mert kíváncsi az elzászi interpellációs vitára.

Kis pikolófiu széngázmérgezést kapott

Temesvár, február 5.

Tóth Albert még csak tizenhárom esztendő. Más fiúk, akik vele egykorúak, még iskolába járnak, de Tóth Albert már kenyérkereső. Foglalkozására nézve pikkoló a Scholier-féle vendéglőben, a Skudier-tér 6. szám alatt. Nem könnyű foglalkozás az övé, mert gyermek létére késő éjszakáig kell fenmaradnia, hordani a fekete-kávékat és a boros fröccsöket. Kerek-képu, csillogószemű, derék fiú a Tóth Albert, aki a pár leinyi borralalóját, amit keres, nem költi el könnyelműen, hanem félreteszi. Vasárnap késő este feküdt le szobájába, amelyet a vendéglő másik alkalmazottjával oszt mag. Hétfőn reggel a fejfájást alkalmazzott fölkelés kiment az utcára. Tóth Albert ágyában maradt, mert neki mint pikkolónak szabad tizenegyig aludni. Azonban nem jött elő tizenkettőre sem és amikor a szobájába nyitottak, ott nagy széngáz csapta meg az alkalmazottakat, Toth Albert pedig eszméletlenül feküdt ágyán. A mentőket hívták hozzá, akik megállapították, hogy széngáz mérgezése van, magához térítették és a gyermekkorházba vitték. Tóth Albert, akinek állapota szerencsére nem súlyos, elmondta, hogy reggel, amikor a másik alkalmazott a szobát elhagyta, egy pillanatra fölkelés és a vasalásra a szobában tartott faszékből nagyobb mennyiséget tett a kályhába, hogy a szoba melegebb legyen. Valószínűleg nem csukta be jól a kályha ajtaját és a szoba megtelelt gázzal. Tóth Albert sápadtan fekszik a kórházi ágyon és azon sopánkodik, hogyan győzik majd a munkát a vendéglőben, amíg ő kénytelen betegesen fekvődni. Szeretne mihamarabb felgyógyulni, hogy újra dolgozni mehessen.

Szt. Gelert gyógyfürdő és Szálló Budapest

47C-os rádiumos gyógyforrások. Legtökéletesebb fürdő és gyógyberendezések. Hullámzó vízű nyári uszoda.

Elsőrangú szálló a fürdővel közvetlen kapcsolatban. A legmodernebb kényelmi berendezések.

GUNDEL nagyhirű konyhája. Egyágyas szobák 6—12 P.-ig. Kétágyas 12—22 P.-ig.

Nagy vízum és utazási kedvezmény.

Hírek

A magyar bál

A Bácság magyarságának lelkes tömörülése volt érzésben, együvértartásban, szívbéli ünneplésben. A Tiszti Kaszinó összes termei megteltek a legelőkelőbb közönséggel, amelynek vidáman lüktető forgataga felejthetetlenül szép festői képet nyújtott. A magyar ruhás lányok, asszonyok, fiatal emberek felvonulása patyolat tiszta viseletben tomboló lelkesedést váltott ki. Esti féltizenegy óra után ment végbe a magyar ruhás párok felvonulása, majd a cigányzene hangja mellett megkezdődött az első tánc. A jelen voltak névsora, ha erre helyünk jutna, felölelné Temesvár egész számottevő hivatalos és társadalmi publikumát, de ott volt a megye magyarsága is tekintélyes számban majdnem minden magyarok között. Ambrózy Andor báró elnökkel az élén a Magyar Párt temestorontali tagozatának vezetősége teljes számban jelent meg és a nőegylet rendezői gárdájával együtt a legnehezebb munkát, de a legjobb sikert könyvelhetett el. Az éjféle órákban a Tiszti Kaszinó földszinti és emeleti termeiben tetőpontján állott a vigalom és tánc, amely a késői hajnali órákban sem lankadt. A szépség verseny és jelmezverseny csak fokozta a vidám izgalmat és fűtötte a lelkes hangulatot. A bál magyarság emlékeztet szép napja marad a magyar bál, amely ezuttal első ízben mutatta meg ilyen impozáns keretben a társadalmi megnyilatkozás frontján is a magyar egységet, a magyar lelkesedés egybeolvasztó erejét.

Popovici miniszter átutazott Temesváron. Popovici pénzügyminiszter Párisból hazafelé jövet keresztül utazott Temesváron. A józsefvárosi pályaudvaron fogadtatására megjelentek Cigareanu Liviusz dr. vármegyei prefektus, Liuba Valér dr. sziguranca-vezérfelügyelő és Crenian Aurél rendőrprefektus. Popovici pénzügyminiszter a legjobb hangulatban érkezett és elbeszélte, hogy a kölcsön megkötése teljes sikerrel járt. A tárgyalásokkal és az eredménnyel meg van elégedve — mondotta — és reméli, hogy elégedett lesz az ország is. Kijelentette végül a pénzügyminiszter, hogy az eredményről részletesen csak Bukarestben fog nyilatkozni.

— **Uj minorita pap Lugoson.** Vasárnap szentelték pappá Csik Ágoston lugosi minorita hitoktatót. Az új pap továbbra is a lugosi rendház tagja marad és első miséjét e hó tizedikén, vasárnap délelőtt tíz órakor mondja a lugosi minorita templomban.

— **Az Országos Magyar Bank megbeszélései.** Hirt adtunk róla, hogy a létesítendő Országos Magyar Bankra vonatkozó megbeszélések február 5-én lesznek Bukarestben. A Magyar Párt temestorontali tagozata részéről az értekezleten résztvesz Ambrózy Andor báró, az eszme felvetője, Gitta Béla vezérigazgató és Kabos Ármin akik tegnap reggel utaztak el Bukarestbe.

— **A Magyar Nőegylet legközelebbi gyűlése** február 6-án, szerdán délután öt órakor lesz (I. Dóm-tér 1. I. emelet.)

— **Müsoros ünnepély a piarista főgimnáziumban.** A piarista főgimnázium Mária-kongregációja vasárnap délután Pius pápa tiszteletére müsoros ünnepélyt rendezett. A müsor keretében az intézet vegyeskara szerepelt, Kacsur János tanár ünnepi beszédet tartott, Bogdánffy József tanuló a vallás szükségességéről mondott előadást, több tanuló pedig szavallatokkal és zeneszámokkal szerepelt. A szépszámu közönség hálásan fogadta a müsor valamennyi számát.

Legyen óvatos

Vegyen zongorát vagy pianinót csakis szakértőnél! Nálam félszázados tapasztalat áll szolgálatára. (3261) **WONKA J.** spec. zongorakészítő. Józsefváros, Str. Joffre (Török-utca) 4.

— **Halálozás.** Hiller Károlyné, született Darabos Mária, a néhány hét előtt Budapesten elhunyt Hiller Károly temesvári nyomdatulajdonos özvegye, harmincnyolcesztendőskorában meghalt. Temetése nagy részvét mellett vasárnap délután ment végbe.

— **Uj pápai kamarás.** Szegedről jelentik: A pápa Becker Vendel dr. szegedi tanítóképzőintézeti igazgatót Glattfelder Gyula dr. püspök előterjesztésére kamarássá nevezte ki. Becker bántási származású és itteni rokonsága, valamint ismerősei körében ezen megérdemelt kiténtetése nagy örömet váltott ki.

— **Érvényesek a bérletek a speciális villamoskocsikon.** Eddig a villamosvasut ugynevezett speciális kocsijain, amikor a menetdíj kétszeresét kell a jegyekért fizetni, a bérletjegyekkel nem lehetett utazni. Miklósi Kornél dr. igazgató tekintetben most változást léptetett életbe, amennyiben ezentul a bérletjegyek a speciális kocsikon is érvényesek, tehát az összes esti járatokon is lehet a villamoson bérletjeggyel utazni. Ez az újítás a villamos bérletesei között bizonyára nagy örömet fog okozni.

— **Munkanélküliek követelése.** Budapestről jelentik: A budapesti munkanélküliek a régi képviselőházban népes gyűlést tartottak, amelyen a munkaalkalmak megszervezését, a luxus és forgalmi adók eltörlését, valamint a munkanélküliség enyhítésére nagyobb államsegély kiutalását követelték.

* **Koresolyák és rodlik, gyermek-játékedények, email- és alumínium edények nagy választékban mélyen leezállított áron kaphatók:** Scherter Ottó vaskereskedése, Temesvár, Belváros.

A magyarszentmártoni gazdasági ifjúság február 2-án jól sikerült mulatságot rendezett. A mulatság jövedelmét kulturális célra fordítják.

— **Misszió Csenén.** Wegling János kanonok a püspök képviselőjében Csenén volt, ahol a misszió munkájának befejezése alkalmából ünnepélyes nagymisést mondott, majd német nyelven prédikációt tartott. Wegling tegnap újból visszaérkezett Temesvárra.

— **Magyar kulturelőadás.** Keresztesről jelentik: A Magyar Párt által rendezett kulturelőadás, amelyről előzetesen a Déli Hírlap már írt, igen nagy sikerrel folyt le vasárnap este. Az előadásban a keresztesi magyarság teljes számban vett részt. Heinrich Károly gazdasági előadást tartott, Osztie Andor, a Magyar Párt megyei központjának irodaigazgatója pedig Petőfi Sándorról és költészetéről beszélt tanulságosan. Kapus György, a keresztesi altagozat elnöke, köszönetet mondott az előadóknak és kérte, hogy a központ a jövőben is rendezzen hasonló előadást.

— **Temesvári papezüst miséje.** Temesvár egy népszerű papja Plesz József, a józsefvárosi katolikus tanítóképző intézet igazgatója, huszonöt éves papi jubileumát ünnepelte. Gyertyaszentelő Boldogasszony napján mondta el 1904-ben első miséjét és ugyanezen a napon tartotta meg most ezüst miséjét a józsefvárosi zárda templomában. Mint manudaktor Jánosy Dezső pápai kamarás szerepelt, Férő János dr. teológiai tanár, Kerl Norbert erzsébetvárosi plébános, továbbá Péter Angelikus és Péter Maternus szalvatoriánus atyák segédkeztek. Az ünnepi beszédet magyarul és németül Rech K. Géza gyárvárosi esperes-plébános mondotta. Misa után pap-társai és barátai üdvözölték a jubiléant, akinek tiszteletére délután növendékei müsoros előadást rendeztek.

* **A Royal kávéház és étterem** február elsejétől Temesvár legszolidabb és legkellemesebb kávéháza, az uricsaládok találkozó helye lett. A varieté előadásokat beszüntették. Kötöny konyhájával és elsőrangú italival, valamint a legfigyelmesebb kiszolgálással mellett áll a nagybecsű közönség rendelkezésére. Royal-reggeli: kávé vagy tea, vajjal és mézzel 18 lei. Az összes belföldi, továbbá budapesti és bécsi naplajok és folyóiratok. Estétkint Kálló Géza zenekara hangversenyez. Gombás István tulajdonos.

* **Ha Temesvárra jön, kérje miadateggy az ingyenes tájékoztatót** (Conducatorul prin Timisoara).

— **Tudományos előadás a n egyetemen.** A francia forradalom a tudomány címen Ser ges cu kolozsvári egyetemi tanár ma, kedde délután hat órakor előadást tart temesvári müegyetem dísztermében.

— **Fegyveres harc a meglőtt örülte.** Berlinből jelentik: görlltzi pályaudvar közelében egy tébolydából nemrég elbocsátott ú az utcán revolverrel lövöldözött. Eg golyója egy soffört halálra talált örült tovább lövöldözött. Az ör ellen teherautón rendőrök vonul ki, akiket sortüzzel fogadott. A rendőrök erre szintén használni kezdték a fegyverüket és három lövéssel amelyekkel a lövöldöző ember láb vették célba, ártalmatlanná tették. egyik golyó az ütőeret roncsolta sz és mire az örültet kórházba vitték meghalt. A neve Erhard János volt.

A hidegben legjobb meghülés ellen

a vízálló, tartós cipő Pittofin-gumittalalppal.

Hócipők és sárcipők verseny nélkül javíttatnak a Pittofin-műveknél, Hunyadi-ut 6, a Mária-szobor mellett. (12.367. sz. szabadalom.)

Olla a legelsőrendűbb nyersanyagból, a modern, szaktudomány eljárása szerint készül és bebizonyíthatólag a Gummitechnika legnagyobb vívmánya. Minden darab többszörösen ellenőrizve, tehát „Olla” teljes garanciát nyújt.

Ha szép akar lenni!

használgjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpuddert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

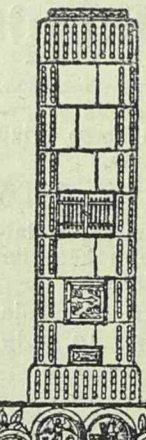
Vállalok

a legnagyobb lelkiismeretességgel magyar-német fordításokat, sokszorosításokat, másolást, szindarabok, szerepek leírását és hasonló munkákat szolid áron és legpontosabban

Korek Hermina, Temesvár (630) Erzsébetváros, Korona-u. 18.

Pucher András Cserépkályhagyár

Timisoara-Iosefin Strada I. C. Bratianu No. 6 Józsefváros, Uri-utca.

Állandó nagy raktár Cserépkályha és kandallókban Tűzhely és tűzhelycsempék fehér és különböző más színekben Fayence-falburkolati lapok Keramik-padlólapok Chamottetégla és 2358 Chamottelisz.

Segítsétek elő gyermekeitek fejlődését!!!

Óriásbücklingjeink

vitamintartalma utólréhetetlen, tehát a gyermek növekedésének elengedhetetlen feltétele. Vásároljon naponta gyermeke részére egy óriásbücklinget s a legrövidebb időn belül tapasztalni fogja annak örvendetes fejlődését.

1 drb 250 gramm csak 14.— lei.

Mindennütt kapható.

KALLA halkonzervgyár Timisoara.

(621)

Színház

A magyar színház előadásai. A magyar színház ma kedden nem tart előadást. Szerdán este fél 9 órakor Lili bárónőt, Martos-Huszka gyönyörű zenéjű operettjét újítja fel a színház Fekete Rózi, Szabó Gitta, Fratta Géza, Csóka, Szabó Adkai és Darvas Ernővel a főszerepekben. Lili bárónő címszerepét Lengyel Irén játssza, akinek ez egyik legparádésabb szerepe. Molnár Ferenc világsiker aratott vigjátékát Olympiát eleveníti fel a színház kitűnő drámai együttese csütörtökön este 1/2 9 órai kezdettel. A Templom egere, Fodor László híres vigjátékát tűzte műsorra a színház igazgatósága pénteken este 1/2 9 órai kezdettel.

A magyar színház műsora:

Kedden: Román előadás.

Szerda este félkilenc órakor: Lili bárónő.

Csütörtök este félkilenc órakor: Olympia.

Péntek este félkilenc órakor: A templom egere.

Szombat délután félnégy órakor: Iglói diákok.

Farsang

A Temesvári Magyar Dalárda idei farsangi estélye. Alig zajlott le a nagyszerűen megrendezett és sikertült magyar négyesületi bál, máris újabb, jellegzetességében farsangibb magyar multság, — a Temesvári Magyar Dalárda farsangi estélye — áll a küszöbön, amelyet a dalárda idén is farsang utolsó napján, február 12-én, az ujonnan átalakított városi Vigadóban fog megrendezni. Mint eddig, most is ez az alkalom lesz az, amikor városunk mulatni akaró eliteje egy éjszakára elfelejti buját, bánatát és ennek az egy éjszakának varázsa alatt elveti gondját a napi fáradságnak. Mint értesülünk, a meghívók nagyrésze postai útján már szétküldtek és akik tévedésből, vagy más oknál fogva meghívót nem kaptak, de ilyenre reflektálnak, azok forduljanak Wiener Mór dr. Belváros, Deák-utca 3. sz. (Telefon 531.), vagy Skuteczky Miksa dr. Belváros, Jenőherceg-u. 11. (Tel. 595.) szám alatti ügyvédi irodákhoz, vagy pedig a dalárda ügyvezetőjéhez, Horváth Antalhoz, Józsefváros, Bonnáz-utca 21., II. em. 10. (Telefon 9-89.) Jegyek elővételben a meghívó előmutatása mellett fent nevezett irodákban már kaphatók.

Az Előre Evezős Egylet jelmezes-álarcos táncmultságát közbejött technikai akadályok miatt nem február hó 9-én, hanem farsang utolsó napján, február hó 12-én tartja a Lloyd Klub összes termeiben. Az állandóan növekedő érdeklődés arra enged következtetni, hogy ez lesz az idei bálszezon egyik legjobban sikerült zártkörű multság. Meghívók és jegyek 15-24, 18-02, 4-23 és 4-53 telefonszámok alatt kaphatók.

50%-os félvizum

Magyarország bármely részére igazolványok HERZL, Bem-u. 28. Telefon 16-04 vagy Löbl könyvkereskedés. Tel. 11-60.

Közgazdaság

A temesvári árutőzsde rövidesen ismét megkezdí működését

Temesvár, február 5.

Az áru- és értéktőzsdék ügye rövidesen elintézésre nyer. Évek előtt Temesvárott is működött áru- és értéktőzsde, amely a gazdasági életben igen fontos és az árképzésre jelentékeny befolyást gyakorló szerepe volt. Az imperium átvétele óta azonban a temesvári tőzsde működését is beszüntették és eddig hiábavalónak bizonyult minden kísérlet eme fontos gazdasági szerv újból való működésének elnyerésére. Az előző kormányok után most a Maniu-kormány is programjába vette az értéktőzsdék szervezéséről szóló törvény reformját. Madgearu ipari és kereskedelmi miniszter legutóbb felkérte a bukaresti tőzsde tanácsát, hogy a tőzsde-törvény reformja tárgyában terjesz-

szon elő részletes tervezetet. Ez a tervezet elkészült és abból az elvből indul ki, hogy minden értéktőzsde az illetékes kereskedelmi és iparkamara égisze alatt álló közintézmény lesz, amelyet királyi dekrétummal az ország nagyobb kereskedelmi központjaiban lehet majd felállítani. A tervezet megemlíti azokat a városokat is, amelyekben árutőzsde volna létesítendő és ezek között természetesen Temesvár is, amely ilyformán visszakapná a gazdasági életnek ezt a súlyos jelentőségű szervét. Az erre vonatkozó reformjavaslatot a bukaresti tőzsdetanács véleménye alapján Madgearu miniszter legközelebb a parlament elé óhajtja terjeszteni. Árutőzsde lesz ezenkívül még Aradon, Kolozsvárott, Nagyrádon és a regát több városában.

Kereskedők adója

ügyében külön iroda fog létesülni a temesvári kamara égisze alatt

Temesvár, február 5.

A Temesvári Kereskedők Egyesülete most tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen a temesvári kereskedőtársadalom nagy számban vett részt. Kun Richárd elnöki megnyitója után Oprea János, kereskedelmi és iparkamara elnök szólalt fel és utalt a kamara, valamint a kereskedői és ipari intézmények együttműködésének szükségességére. Egyik legfontosabb feladata lesz a kamarának az uszortörvény eltörlését szorgalmazni, a városi adóknál pedig méltányos adókules alkalmazását kieszközölni.

Ma ugyanis a városi adók terheinek oroszlanrészét a kereskedelem és ipar viseli. A hitelügy rendezését szintén a megvalósítandó feladatok közé sorolta.

Engel Károly ezután előterjesztette az egyesület mult évi működéséről szóló kimerítő jelentést, amelyet a közgyűlés tudomásul vett.

Schön Ede szóvá tette a kereskedelmi és iparkamara új törvényét és ama reményének adott kifejezést, hogy a közgazdasági élet sok kívánsága meg hallgatásra fog találni.

Grünberger Lajos az Utazó Kereskedők Egyesülete nevében igyekezett meggyőzni a kereskedőket annak szükségességéről, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt az utazók nyugdíjintézményében. A kereskedők ne csak maguk, hanem alkalmazottaik részére is kössenek biztosítást.

Stacheler Ádám szerint a kereskedelmi és iparkamara kebelén belül pártpolitikának nem szabad érvényesülni, hanem kizárólag gazdasági politikát kell folytatnia.

Jordán Aladár ismertette a romániai hitelezőegylet célját.

Szenes Dezsőnek az egylet mult évi működését méltató szavai után a közgyűlés a jelentéseket tudomásul vette. Így tudomásul vette a Feisthaham által előterjesztett felügyelőbizottsági jelentést is.

Oprea János kamarai elnök ezután hangoztatta, hogy a kamara ezután is módot fog találni a Kereskedők Egyesületének támogatására. Megfelelő összeget fog juttatni az egyesületnek, hogy így költségvetési hiányát pótolhassa.

A kamara tervbe vette egy irodának felállítását, amely az összes kereskedői és iparos tagok adóügyében mindenkor segítő utmutatással fog szolgálni.

Ez az iroda a küszöbön álló adókivetések során két hónapon át fog működni. Az adóirodát a kamara fogja fentartani. Oprea ezen bejelentése lelkes visszhangot keltett, majd a közgyűlés kiegészítette az egyesület választmányát.

Eszerint új választmányi tagok lettek: Babcsányi Ferenc, Baruch Salamon, Dénes Vilmos, Dornhelm Jenő, Dragácsky Sándor, Färber Miksa, Flesch Samu, Földváry Fülöp, Frankovics Marcel, Gábor Dezső dr., Grosz Simon, Hecht Gyula, Hollinger Péter, Jobba Márton, Kabos Ármin, Karner Albert dr., Kecskeméty Sándor, Krayner Elemér, Kun Alfréd, Légrady István, Marx Miklós, Molnár Károly, Pavlovics Velimir, Reiter Károly, Rotbart Jakab, Stachler Ádám, Tedeschi Béla és Weisz Richárd. Mint régi tagok a választmányban maradtak: Baruch Izidor, Baruch Dániel, Beitz Miklós, Bröder Ferenc, Csasznek Nándor dr., Csendes Lipót, Dénes D. H., Deutsch Márkus, Deutsch R. Rezső, Duschnitz Miksa, Fara Konstantin, Forgács Mátyás, Goldstein Róbert, Grünwald Márton, Guttmann Henrik, Holländer Miksa, Juraček Emil, Káldori Marcel, Klein Sándor, Kornis Károly, Lukács Iván, Lusztig Zoltán, Mannheim Lajos, Pausz Róbert dr., Schaar Jenő dr., Schojbert Péter, Schön Ede, Schulz Arnold, Szenes Dezső, Szinberger Ferenc, Tóth Sándor és Ungár Ármin. Számvizsgálók lettek: Adler István, Feisthamel Márton, Müller József és Schönberger Sándor.

Rádió

Rádióklub Temesvárott. Nemes lelkes rádióamatőr mozgalmat indított, amelynek célja Temesvárott egy rádióklub alakítása. A rádióklub feladata volna a rádiókedvelők érdekeit védeni, a rádióengedélyek gyors adását előmozdítani és egy teleleadó állomás létesítésére az elszórt lépéseket megtenni. Vasárnap tartották meg az alakuló közgyűlést, amelyen elnöknek Demetrow Mihályt választották meg, azonban az alapszabályok előkészítésére bizottságot küldtek ki. A bizottság szerdán este nyolc órakor az Ambrus-vendéglőben tartandó értekezleten mutatja be az alapszabálytervezet.

Műsor:

Kedd. (Február 5.) Budapest. 9 óra: Kamarazene. **12 óra 20:** Kamarazene. **3 óra 30:** Mese-délután. **5 óra:** Zenekari hangverseny. **7 óra:** Cyrano de Bergerac című színdarab előadása. **10 óra:** Gramofonzene. **11 óra:** Cigányzene. **Bécs. 4 óra:** Szórákkoztató zene. **5 óra 35:** Gyermekek zenei órája. **8 óra 10:** Zongorahangverseny. **8 óra 40:** Bécsi zene. **Breslau. 8 óra 30:** Kávéházi zene. **8 óra 15:** Szórákkoztató zene. **8 óra 30:** Szórákkoztató zene. **8 óra 30:** Zenekari hangverseny. **8 óra:** Kamara zene. **Langenberg. 3 óra 50:** Szórákkoztató zene. **5 óra:** Délutáni hangverseny. **8 óra:** Német estélyi hangverseny. **Leipzig. 4 óra:** Bécsi dalok előadása. **8 óra:** Német zongorahangverseny. **9 óra:** Mandolinhangverseny. **Stuttgart. 8 óra 35:** Szórákkoztató zene. **6 óra:** Könyvi zene. **8 óra:** Katonazene.

Szerda. (Február 6.) Budapest. 9 óra 15: Hangverseny. **12 óra 20:** Cigányzene. **3 óra 30:** Gyorsiró táncolyam. **4 óra:** Szilárd Róbert előadása. **Török pasák uralma Pécsen. 5 óra 10:** Séták a Nemzeti Muzeumban. **6 óra 35:** Gramofonhangverseny. **7 óra:** Olasz nyelvlecke. **7 óra:** Olasz nyelvlecke. **8 óra 30:** Zenekari hangverseny, Zipernowszky Róbert és Fülöpke Mária részvételével. **8 óra 20:** Cigányzene. **Bécs. 11 óra:** Délutáni zene. **4 óra:** Délutáni hangverseny. **5 óra 35:** Mese-délután. **7 óra 30:** A bécsi filmharmonikusok hangversenye. **Berlin. 8 óra:** Diszhangverseny a berlini Népzenekar huszonöt év fennállásának évfordulójára. **Breslau. 12 óra 20:** Gramofonhangverseny. **3 óra 30:** Modern francia zene. **10 óra:** Előadás közvetítése a breslauer színházról. **Brünn. 7 óra:** Salome, Strauss operájának közvetítése. **Hamburg. 8 óra:** Gramofonhangverseny. **8 óra:** Indulók és keringők. **9 óra 15:** Mandolinhangverseny. **Kattowitz. 5 óra 55:** Népies hangverseny közvetítése Varsóból. **8 óra 30:** Estélyi hangverseny. **Leipzig. 4 óra 30:** Hangverseny. **8 óra:** Zenekari hangverseny. **9 óra 15:** Prága. **4 óra 35:** Délutáni zene. **7 óra 50:** Salome opera közvetítése. **Stuttgart. 12 óra 15:** Gramofonhangverseny. **4 óra 35:** Délutáni zene. **7 óra 45:** Estélyi hangverseny.

Szerkesztői üzenetek. B. Temesvár. A rádió felállítása megengedett, amikor engedélyért folyamodott, a leadóállomások hallgatásában azonban csak akkor van megengedve ha az engedélyt már megkapta.

Értesítések

Jósnő!
 Megmondja multját, jelenét, jövőjét. Minden csalás. Minden beteljesül. Lásd: Temesvár-Józsefváros, Str. Iancu Paurescu (Bem-utca) 23. I. emelet 7. baloldali lépcső. Diszkrét bejárat.

Alkalmazás

Alkalmazás
 Aleány, tisztességes, szorgalmas, családra kerestetik. Schulz, Palace-let, II. em. 7. (658)

Segédek csemege- és fűszerkémében jártasak, üzletben felkészültek. Cim: Babcsányi, Belváros. (668)

Intelligens, komolyabb jobb nő, éves nyitványokkal mindenesnek kerestetik. Cim a kiadóban.

Éves konvenciók alváltásán üresedésben, azonnali belépésre Scharff Jenő, Aurelháza. Új gazdasági gazdaságában. Felvilágosítást nyújt szíveségből, Roccu, Freidorf, Str. 14 No. 9. Grill-cu, (670)

Éves konvenciók alváltásán üresedésben, azonnali belépésre Scharff Jenő, Aurelháza. Új gazdasági gazdaságában. Felvilágosítást nyújt szíveségből, Roccu, Freidorf, Str. 14 No. 9. Grill-cu, (670)

Éves konvenciók alváltásán üresedésben, azonnali belépésre Scharff Jenő, Aurelháza. Új gazdasági gazdaságában. Felvilágosítást nyújt szíveségből, Roccu, Freidorf, Str. 14 No. 9. Grill-cu, (670)

Allást keres

Portás, portási vagy bármilyen munkát vállalást azonnalra keresek. Cim a kiadóban. (664)

Előre állásra ajánlom lehetőleg kereskedelmi- vagy iparvállalathoz. Gyakorlattal és megfelelő referenciákkal rendelkezem. Címek: „Megbízható” jeligére. (667)

Franciá órákat ad Párisban végzettségű diplomás férfi nagyon jó gyakorlati módszerével, amivel már eddig gyönyörű eredményeket ért el. Biztosítja a tanulást a szép nyelv tanítására legrovidebb időn belüli megvalósítását, előnyös feltételek mellett a leveleket a kiadóba „Francia” jeligére. (713)

Lakás

Prozód szoba intelligens férfi számára kiadó, esetleg teljes ellátással. Pályasor 8, ajtó 15. (636)

Éjszobás-konyhás lakás azonnalra kiadó. Pap Vince, Rónác, Rét-utca. (657)

Éjszobás suterén-lakás azonnalra kiadó. IV., Mircea Voda 12. (Misits-utca). (661)

Éjszobás-konyhás lakás Józsefvárosban azonnalra kiadó. Cim: Ginzard, Fröbl utca 58. (666)

Adás-vétel

Friss libaszir jutányosan kapott Grün Dezsőnél. Megtekinthető kártya, volt Goldstein-fűszerüzlet, Gyárvaros, Farkas-utca. (639)

Malom, egy férfi öltöny, egy regény bélelt bekecs olcsón eladó. Csirta-utca 7. (655)

Órákat Singer varrógépek eladó, kaptak egy fiatal embernek ágy. Gyárvaros, Baross-utca 2, mesternél. (665)

Érdélyi fajalmák kaphatók. Megtekinthető délutánonként. Józsefváros, Bonnáz-u. 6, földsz. 31. (660)

50 év óta fennálló jólmenő üzletkereskedés 100 000 leierért. Gyárvaros, díjaztatnak. Felvilágosítást szíveségből Carmin kézimunkaüzlet, Hunyadi-ut vagy telefon 13-57.

Különféle

Adás-vétel
 Adás-vétel keresek egy forgalmas belvárosi dohánytörszéhez 50.000 lei áron. Cim a kiadóban. (711)

Szalmazsáktól főhercegi nászig

Zubkov Sándor s Viktória hercegnő regénye

Írta: Kubán Endre (Folytatás.)

32 — Figyelmeztetnem kell még valamire, hercegnő. Kötelességemnek tartom megmondani, hogy abban az esetben, ha sikerül is átjutni a határon, a külföldön sok nélkülözés várkozik reánk, mert hiszen teljesen pénz nélkül jutunk át, ha átjutunk, a határon. Mihez kezdünk ott? Kérem, ne gondolj lopni, vagy pedig dolgozni, esetleg lopni, hogy megszerezzük a mindennapi kenyeret?

Zubkov ezzel kérdően tekintett a hercegnőre, aki azonban nyomban megfelelt. Mintha ezt a kérdést csak várta volna.

— E tekintetben nem lesz semmi baj és nincsen ok az aggodalomra. Meg kell önnek mondanom, hogy bárha a kommunisták családomat teljesen kifosztották, azért még nem vagyok egészen szegény. Van még egy csomó ékszerem, briliánsom és arany-pénzem. Azonkívül Párisban és Londonban a családom nevére jelige alatt igen tekintélyes pénzek vannak a bankokban elhelyezve. Mikor eljöttünk ide falura, atyám minden eshetőségre számítva, a jeligét, amelynek bementése alapján az illető bankok a kifizetést eszközlik, közölte egy anyámmal, mint pedig velem.

A hercegnő intett az öreg parasztnak:

— Add elő a kincseket!
 Az öreg a kezébe vett egy kést, azután letérdelt a konyha egyik sarkába és ott a késsel fölújta a simára taposott agyagot. Némi ásás után egy kis vaskazettát húzott elő. Kabátja ujjával letörölte arról a földtörmeléket és a vaskazettát alázatos meghajlás kíséretében átnyújtotta Olgának.

Ez a ruhája fodrai közül elővont apró kulccsal kinyitotta a kazettát, fölemelte a födelet és aztán a vasdobozt Zubkov elé tartotta.

Ez azt hitte, hogy a szeme káprázik.

A sok csillogó drágakő és arany-nemű szokatlan látvány volt előtte.

— Lásd, — szólalt meg akkor a hercegnő, — ha sikerül átjutnunk a határon tulra, ott nem kell majd sem lopni, sem koldulni, sem pedig kemény testi munkát végezni, hogy megélhessünk. Sőt ha átjutunk a határon, a gyaloglást is elhagyjuk és vasuton folytatjuk utunkat.

Zubkov látta, hogy ezt a konok leányt nem bírja tervétől eltántorítani és ezért végül is beleegyezett abba, hogy együtt próbálják az országot elhagyni.

Most már aztán nekiláttak, hogy a szökés részleteit beszéljék meg és a szükséges előkészületeket megtegyék. Megállapodtak abban, hogy Olga hercegnő Elizaveta Ivanovna néven fog szerepelni. Zubkov azt tanácsolta, hogy úgy menjenek mintha testvérek lennének és ha valahol vörös katonák, detektívek, vagy esendőrök akarnak őket igazoltatni, mondják azt, hogy munkát mennek keresni. Olga hercegnő ezt a tervet módosította:

— Helyes, hogy mint munkakereső fiatal parasztnak vándoroljunk, de én ne szerepeljek mint az ön nővére, hanem mint a felesége.

— De az Istenért, hercegnő, hova gondol, — csudálkozott Zubkov.

Az öreg paraszt és a felesége ijedtükben keresztet vetettek.

— Nem lehet az, — mondotta izgatott hangon az öreg muzsik, — hogy a kegyelmes hercegnő egy közönséges halandónak legyen a felesége.

A hercegnő nevetett:

— Hadd csak, öreg, tréfáról van szó. Én nem leszek a Csurmin Iván felesége, sem ő az én férjem. Csak úgy fogjuk mondani, mintha a felesége lennék, mert akkor azt hiszem jobban távol maradnak tőlem a vörös katonák.

— Ahogy urnóm akarja, — morgogta az öreg paraszt, miközben megcsókolta Olga hercegnő kezét.

Aztán elkövetkezett az indulás napja. Az öreg asszony a hercegnő itasítására az ékszereket, ékköveket és aranypénzeket belevarrta Zubkov Sándor ruhájába, aztán odaadta neki azt a kis csomagot, amelyben a két vándor számára élelmiszer volt.

Mielőtt elindultak volna, Zubkov megköszönte azt a vendégszeretetet, amelyben része volt. Olga hercegnő pedig kezét fogott a két öreggel, akik térdre rogytak előtte és a kezét megcsókolták. Majd sirva mondták:

— Isten vezérelje, kegyelmes hercegnő.

Kora reggel volt, amikor elindultak. Utjukat oly irányba vették, hogy Pétervárt messziről elkerülhessék.

Zubkov nem győzött csudálkozni rajta, hogy Radziwill Olga hercegnő, az elkényeztetett főúri leány, hogyan győzte a gyaloglást egész napon keresztül. Már órákon keresztül gyalogoltak, amikor Zubkov megkérdezte:

— Nem pihennénk talán?

— Nem, — felelt a hercegnő kurtán, — csak menjünk tovább.

— Félek, hercegnő, hogy elfárad és lábát feltöri a bakancs.

Olga egy pillanatra megállott és csudálkozva tekintett kíséretjére, de csak azután beszélt, amikor ismét tovább haladt:

— Kihez beszél ön itt? Miféle hercegnőt emleget? Akit ön most megnevezett, az meghalt. Én pedig nem vagyok hercegnő. Ön Csurmin Iván paraszt napszámos, én pedig a nővére vagyok. A két paraszt pedig elindult napszámost keresni. És mert parasztlány vagyok, értek a gyalogláshoz és nem kell attól félni, hogy a bakancs feltöri a lábamat. Legfeljebb majd levetem és mezítláb megyek tovább, ha kényelmetlen lesz.

Nem is beszéltek többet erről egy szót sem.

Mentek egymás mellett és mind-egyik a maga gondolataival volt elfoglalva.

Zubkov azért néha-néha titokban mégis csak oldalról ránézett Olgára. Vizsgálta, hogy nem észlel-e rajta fáradságot. Az pedig kitértően és rendületlenül ment mellette.

Este felé egy kis faluhoz közeledtek.

— A faluban — mondotta Zubkov — majd benézünk valamely paraszthoz és éjjeli szállást kérünk.

— Elment az esze, Csurmin Iván? Miért menjünk be a faluba? Hogy esetleg olyan emberekkel kerüljünk össze, akikkel nem tanácsos nekünk találkozni? Mi legjobban tesszük, ha minél inkább kerüljük az emberekkel való találkozást.

(Folyt. köv.)

Téli vasuti menetrend (Érvényes november 1-től)

Indulás a józsefvárosi pályaudvarról:	
Karánsebesre személyv. reggel	4.20
Aradra személyv. reggel	4.45
Radnára vegyesv. reggel	5.—
Báziásra személyv. reggel	5.55
Valkányra vegyesv. reggel	5.56
Aradra személyv. reggel	6.26
Resicára személyv. reggel	6.30
Zsombolyára vegyesv. reggel	6.40
Bukarestbe gyorsv. reggel	7.40
Aradra személyv. reggel	8.20
Turnszeverinbe személyv. reggel	8.46
Csanád felé személyv. reggel	8.55
Gyér felé vegyesvonal reggel	8.40
Buziás felé vegyesvonal reggel	8.52
Keresztes (Jugoszlávia felé) d. e.	9.50
Zsombolyára vegyesv. d. e.	12.35
Resicára gyorsv. d. u.	12.20
Zsombolyára ekszpressz d. u.	12.23
Aradra gyorsv. d. u.	12.30
Karánsebesre személyv. d. u.	1.—
Buziásra személyv. d. u.	2.30
Aradra személyv. d. u.	2.35
Valkányra vegyesv. d. u.	2.50
Turnszeverinbe személyv. d. u.	4.25
Radnára vegyesv. d. u.	3.55
Zsombolya-Szeged gyorsv. d. u.	4.10
Csanádra személyv. d. u.	4.20
Resicára személyv. d. u.	4.30
Báziásra személyv. d. u.	5.00
Gyérre vegyesv. d. u.	6.10
Aradra személyv. d. u.	6.15
Bukarestre ekszpressz d. u.	6.18
Báziásra személyv. este	8.—
Zsombolyára vegyesv. este	8.40
Bukarestre gyorsv. este	9.40
Turnszeverinre személyv. este	10.55
Zsombolyára gyorsv. este	10.59
Aradra gyorsv. este	11.10
Érkezés a józsefvárosi pályaudvarra:	
Aradról személyvonal reggel	9.25
Bukarestből személyv. reggel	5.25
Zsombolyáról vegyesv. reggel	6.15
Gyérről vegyesv. reggel	6.17
Radnáról vegyesv. reggel	6.45
Csanádról személyv. reggel	6.46
Resicáról személyv. reggel	6.56
Aradról személyv. reggel	6.58
Keresztesről vegyesv. reggel	7.—
Zsombolyáról gyorsv. reggel	7.12
Aradról gyorsv. reggel	7.23
Báziásról személyv. reggel	7.27
Karánsebesről személyv. reggel	7.17
Buziásról személyv. reggel	7.37
Valkányról vegyesv. reggel	7.46
Bukarestből gyorsv. reggel	7.55
Zsombolyáról vegyesv. d. e.	9.45
Turnszeverinből személyv. d. e.	11.33
Báziásról személyv. d. e.	11.43
Aradról személyv. déli	12.—
Bukarestből ekszpr. d. u.	12.03
Gyérről vegyesv. d. u.	2.29
Aradról személyv. d. u.	3.36
Zsombolya-Szegedről gyorsv. d. u.	3.48
Keresztesről vegyesv. d. u.	4.15
Báziásról személyv. d. u.	5.25
Csanádról személyv. d. u.	5.45
Zsombolyáról ekszpr. d. u.	5.58
Resicáról gyorsv. d. u.	6.—
Aradról gyorsv. d. u.	6.03
Zsombolyáról vegyesv. d. u.	7.—
Valkányról vegyesv. d. u.	7.05
Buziásról vegyesv. d. u.	7.26
Radnáról vegyesv. d. u.	7.28
Resicáról személyv. este	8.20
Turnszeverinről személyv. este	7.25
Aradról személyv. este	9.26
Bukarestből gyorsv. este	10.33
Karánsebesről személyv. d. u.	8.12

Déli Hírlap

1929 FEBRUAR 6

LEGUJABB

V. EVF. 28. SZÁM

Napi árfolyamon stabilizálják a leit

A kölcsönszerződést aláírták, a kölcsönt két hét múlva bocsátják ki – Lázás törvénygyártás – Ma összeül a parlament – Francia szakértő fejedelmi fizetése – Az angol sajtó nincs elragadtatva a kölcsön feltételeitől

Bukarest, február 5.

A kölcsönszerződés aláírása megtörtént és a legközelebbi jövő teendői a kölcsönrel kapcsolatos pénzügyi javaslatok és a technikai keresztülvitel megvalósítása lesznek. Popovici Mihály pénzügyminiszter tegnap már visszaérkezett Bukarestbe, eredményes tárgyalásairól részletes jelentést tett a régénstancnak és ma már a parlament elé kerül a nagyfotosságu kérdés.

A kölcsön kibocsátására a technikai műveletek nehézségei miatt csak február második felében kerül a sor. A külföldi kölcsön végösszege hetven millió dollár. A román pénzügyminiszter és ipari vállalatok ezenkívül még hárommillió dollárt jegyeznek, a svéd gyufatröszt harmincmillió dolláros kölcsönét pedig március elején folyósítják minden levonás nélkül.

Ez a kölcsön pari árfolyam mellett történik. Illetékes körök a leghatározottabban cáfolják azt a tendenciózus hirt, hogy a londoni pénzpiac szabotálni akarta a román kölcsönt.

Popovici Mihály, pénzügyminiszter és Lugojanu belügyi államtitkár tegnap délután háromnegyed hat órakor érkeztek meg Bukarestbe. A pályaudvaron lelkes fogadtatáson részesítették a pénzügyminisztert, aki azonnal a királyi palotába hajtatott, ahol a régénstanc előtt részletesen ismertette a kölcsöntárgyalások lefolyását és azok eredményét. Este hét órakor a pénzügyminiszteriumban értekezlet volt, melyen megállapították a parlament elé terjesztendő törvényjavaslatok végleges szövegét. Este nyolc órakor összehívták a legfelső törvényhozó tanácsot, amelynek feladata volt megállapítani, hogy a ma délelőtt tizenegy órakor összeülő mi-

nisztanács elé terjesztendő javaslatok összhangban állanak-e az alkotmánnyal és a jelenleg érvényben lévő törvényekkel.

A minisztanács munkáját követi délután a parlament mindkét házában ülése, amikor a kamara és a szenátus elé terjesztik az új pénzügyi törvényjavaslatokat. A törvényhozás mindkét háza napi három ülésben fog a kölcsönrel kapcsolatos javaslatokkal foglalkozni.

csütörtökre már elintézi azokat úgy, hogy pénteken a hivatalos lapban közzé lehet az új törvények kihirdetését. A hivatalos lap ezen példányát külön futárral elküldik Párisba, mert a francia bankároknak szükségük van a február tizenegyedikén kibocsátandó kölcsönrel a hivatalos lap példányára.

Burileanu, a nemzeti bank kormányzója, tegnap délután összehívta az összes román nagybankokat, amelyek képviselőivel a Romániára eső hárommillió dollár felosztására, valamint a stabilizációval kapcsolatos teendőkre vonatkozólag tárgyalt. A

nemzeti bank alapszabályainak revíziójára február huszonötödikén közgyűlést tartanak.

A stabilizáció árfolyamát külön törvénnyel fogják megállapítani. Értesülésünk szerint a stabilizálás a napi árfolyamon fog megtörténni.

A kamarában a kölcsöntörvényjavaslatnak előadója Voitescu mérnök lesz.

A kölcsön aláírásának híre a bukaresti tőzsdén a papirok körül élénk forgalom mutatkozott. A nemzeti bank részvényei hatszáz leiel emelkedtek. Beavatottak szerint az ellenzéki pártok részéről Lupu és Jorga minden fentartás nélkül elfogadják a külföldi kölcsönt, a néppárt bizonyos fentartással fog élni, a liberálisok pedig csupán a gyufakölcsönt fogják kifogásolni. Megbízható értesülések szerint a svéd gyufatröszt Bukarestben nagy központot fog létesíteni, ahonnan az egész Balkánt ellátják gyufával.

Rist francia bankkormányzó a kölcsön kibocsátásával kapcsolatban a technikai tanácsadó szerepét vállalta a nemzeti bank mellett és ezért hat-ezer angol font évi fizetést kap, ami

körülbelül félmillió leinek lel meg havonkint.

Az összes bukaresti lapok megállapítják, hogy a kölcsön alapja új bankjegykibocsátás válik szükségessé. Valószínűnek tartják, hogy a nemzeti bank negyvenmilliárd leire emeli fel a jelenlegi bankjegykontingenst.

Badulescu pénzügyi államtitkár nyilatkozatot tett a Lupta miniszter kátarsa előtt és megállapította, hogy a külföldi kölcsön következtében a román kormányzat a következő törvényjavaslatokat kell megvalósítani a kölcsön gyakorlati értékesítése céljából.

1. A kölcsönszerződésre vonatkozó törvényjavaslat.

2. Autonóm pénztár felállítása, mely a kölcsön visszafizetésére vonatkozó teendőket végzi.

3. A stabilizációra vonatkozó törvényjavaslat.

4. A nemzeti bank és az állam közötti egyezmény módosításáról szóló javaslat.

Londonból jelentik: Az angol sajtó foglalkozik a román kölcsön aláírásával és megállapítja, hogy ezzel Románia részére a tizenkettedik órában érkezett segítség. Bizonyos azonban, hogy

egy népszövetségi kölcsön sokkal előnyösebb lett volna. A Financial News megállapítja, hogy Románia a népszövetség útján 94-95-ös árfolyamon kaphatott volna kölcsönt. Az Economist azt írja, hogy Romániában az adók továbbra is ránehezednek a polgárságra és a kereskedelmek és az ipart teljesen elnyomorítják. A kölcsön a lap szerint nem olyan előnyös, hogy a gazdasági krízist enyhítene.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 312.50 Párisban —

Temesvári magánárfolyamok 1929 február 5-én reggel:

Angol font: 807.00—807.50—807.50, dollár: 166.25—166.50—166.25, dinár: 2.91 külföldi, 2.93 00 beltöldi, 2.91 00 effect, hollandi forint 6.80 66.90—67.00, francia frank: 6.51—6.53—6.60, orosz rubel 8.71 8.73 8.75, cseh kor.: 4.92.75 4.94—4.94 német marka: 39.57 39.60—39.70, osztrák schilling: 23.40—23.47—23.50, magyar pengő: 29.04—29.10—29.20, svájci frank: 32.03—32.10—32.20.

Terményárak:

Buza 740, tengeri 710, árpa 635, zab 635, rozs 645, korpa 515, lóbab 000, burgonya 315 lei száz kilógrammonként. Napraforgómag 7, tökkmag 14, lucerna 45, vörös lóhere 65 lei egy kilónként.

Február 9-én

a temesvári róm.-kath. nőegylet
táncestélye a Városi
Vigadóban.

Szenzációs tombola és
műsor.

Táncosjegy 60.— lei.

Meghívók nem küldetnek szét

Felolvasó kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a »HELICON« Bányai Nyomda Részvénytársaságnál Timisoara.